

РЕШЕНИЕ

№ 9544

гр. София, 10.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 12.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **10256** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.10а от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Н. М. А., гражданка на С., [дата на раждане], подадена чрез адв.Н., против отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – вид D, издаден от Консулско длъжностно лице – Втори секретар, консул в Генералното консулство на Република Б. в И., Т., по заявление № IST250003583V/07.02.2025 г.

Жалбоподателката релевира доводи за незаконосъобразност на оспорения отказ поради допуснато противоречие с материалния закон, съществени нарушения на административно-производствените правила и несъответствие с целта на закона. Изтъква, че не става ясно как е формиран изводът на административния орган за целта на влизането в страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Настоява, че отказът ще я възпрепятства да се събере със съпруга си на територията на Б.. Откроява, че на съпруга ѝ, който се намира в страната, е предоставен хуманитарен статут, както и че за събирането на семейството е постановено Решение № 9241/04.09.2024 г. на ДАБ. Претендира отмяна на оспорения отказ. В с.з. жалбоподателката чрез адв.Н. поддържа жалбата и моли за отмяна на оспорения отказ като неправилен и незаконосъобразен. Претендира разноски и адвокатско възнаграждение.

Ответникът – Консулско длъжностно лице – Втори секретар, консул при Генералното консулство на Република Б. в И., Т., не взема становище по жалбата и в с.з. не се явява и не изпраща представител.

Административен съд-София град, като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено следното:

Относно допустимостта на жалбата.

Отказът е връчен на 05.09.2025 г., а жалбата, по която е образувано съдебното производство, е подадена на 18.09.2025 г., в срока по чл.149, ал.1 АПК. Според чл.10а, ал.4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл.9а, ал.2, т.4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т.е. налице е предвиденото в законната норма изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл Определение № 6181 от 09.06.2025 г. на ВАС по адм.дело № 5536/2025 г.). Жалбата е подадена от надлежно упълномощен адвокат (л.10) и при наличието на правен интерес срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима.

По делото се установява следната фактическа обстановка:

Чуждата гражданка е подала заявление № IST250003583V/07.02.2025 г. за издаване на виза тип "D", приложено по делото на български език (л.64). Към заявлението са приложени изискуеми документи по чл.19, т.1 и т.2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (НУРИВОВР) – заявление за виза с вписано основание за искането събиране със семейство, медицинска застраховка, договор за наем, извлечение от гражданския семеен регистър, декларация-съгласие за пътуване на деца в чужбина, копие на Решение № 9241/04.09.2024 г. на Председателя на ДАБ, с което е разрешено на Х. Р. Х. – чужденец с предоставен хуманитарен статут, да се събере на територията на Република Б. със съпругата си – настояща жалбоподателка Н. М. А., и с децата си - Р. Х. Х. и Р. Х. Х..

Въз основа на тези документи е издаден оспореният отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – виза тип "D". Като правно основание за постановяването му е посочена хипотезата на чл.10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ. В допълнителна бележка е вписано, че: "Не е представила документ за съдимост. В рамките на съгласуват.процедура е придобита инфо.,вкл.и от др.държави чл., въз основа, на която може да се направи обоснов.извод,че целта на влизането на аплик.е да използва страната като транзитен пункт за миграция към държави от З. Европа, където да направи опит да кандидатства за статут на временна закрила".

Отказът е връчен на апликанта на 05.09.2025 г.

В проведеното открито съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателката представи превод на български език на: заявление за издаване на виза; медицинска застраховка; копие на паспорт; а също Решение от 04.09.2024 г. на ДАБ, с което се разрешава събиране на семейството на територията на Б.; трудов договор от 03.12.2023 г.; договор за наем и анекс към него; както и договор за правна защита и съдействие и разписка към него (л.52).

По делото е получено писмо от 23.01.2026 г. (л.45) от Държавна агенция "Национална сигурност", с което уведомяват Съда, че съгласуваната процедура по подаденото от апликанта Н. М. А. заявление за виза, е осъществена от СДМ-ДАНС, като е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Прилага се копие на писмо рег.№ М-9109/25.08.2025 г.

По делото е получено писмо от 22.10.2026 г. (л.50) от дирекция "Миграция" в МВР, с което уведомяват съда, че дирекция "Миграция" не участва в националното консултиране по издаване на визи за дългосрочно пребиваване на основание решения за събиране на семейства от ДАБ.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган. Съгласно чл.9г ЗЧРБ и чл.10, ал.1 НУРИВОВР визите се издават от дипломатическите и консулските представителства

на Република Б.. По силата на чл.34, ал.1 НУРИВОВР в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл.10 ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение №7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от Втори Секретар, консул при Генералното консулство на Република Б. в И., Т., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение №7 и №8 към чл.34, ал.2 НУРИВОВР със Заповед № 6/13.02.2025 г. на Посланика ни в същото посолство въз основа на т.4 от Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на Министъра на външните работи. Това е сторено предвид отсъствието на титуляра А. З. – ЗКС, Съветник в Генералното консулство на Република Б. в И., Т. (л.30).

Съобразно чл.34, ал.1 НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр по образец, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа.

Оспореният административен акт е издаден в предвидената от закона форма, като в него е посочено правното основание за издаването му (чл.10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ), придружено с фактически основания, свеждащи се до непредставяне на документ за съдимост; наличие на придобита информация, че целта на влизането на апликанта е да използва страната като транзитен пункт за миграция към държави от З. Европа, където да направи опит да кандидатства за статут на временна закрила.

Съдът намира, че в оспорения акт не се съдържат ясни мотиви за постановяването му. Административният орган е механично е издал отказа, като е преписал част от становището на ДАНС (л.46), без да анализира, че то засяга сирийците, които пристигат в Германия, унищожават издадените им документи и кандидатстват за временна закрила в Германия; като е установено, че лицата, които пристигат в Германия, нямат осигурено жилище, задължителни здравни застраховки и осигуряване, съответно достатъчно средства за издръжка. От съществено значение в случая е, че това писмо съдържа обща информация по отношение на установеното в Германия, но м оспорения отказ не са изложени конкретни факти и събрани конкретни доказателства за това, че оспорващият няма средства за издръжка, няма осигурена издръжка и необходимите задължителни застраховки през време на пребиваването си в страната, както и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане. Дословното преписване на част от становището на ДАНС в отказа и посочването на правни разпоредби от ЗЧРБ по никакъв начин не води до извод, че административният орган е изследвал конкретните факти и обстоятелства, които да подкрепят направения от него извод, че апликантът не е доказал достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, и че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Така извършеното посочване не дава задоволителен отговор на въпроса – според административния орган кои данни обосновават извода му. От отказа не става ясно по какъв начин е установена информацията и каква е тя.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза тип "D" е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на ВАС (решения по адм.дело № 12160/2018 г. и № 14248/2018 г., както и по-новите - Решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм.дело № 120/2020 г., Решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм.дело № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. по адм.дело № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. по адм.дело № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. по адм.дело № 7720/2020 г.).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл.146, т.2 АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл.146, т.3 АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

Основанията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване са регламентирани в чл.15, ал.1 ЗЧРБ, съгласно който виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република Б. на едно от основанията, посочени в този закон.

Страните не спорят, че кандидатката е член на семейството – съпруга на Х. Р. Х., гражданин на С., на когото е предоставена международна закрила в Република Б. и по отношение на когото е издадено Решение № 9241/04.09.2024 г. на Председателя на ДАБ, с което на основание чл. 48, ал.1, т.3 и чл. 34, ал.1 и 2 във вр. с § 1, т.3, б."а" от ДР на ЗУБ му е разрешено да се събере на територията на Република Б. със съпругата си и децата си. Дължим е извод, че са налице предвидените в ЗЧРБ изисквания за издаване на поисканата виза тип "D".

От представения отговор от ДАНС е видно, че за жалбоподателката е изразено отрицателно становище. Действително органът е обвързан с това становище на ДАНС, но само когато то касае националната сигурност. В случая обаче, не се сочат обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл.4, ал.1, т.14 и чл.41, ал.1, т.2 ЗДАНС.

Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи. Във формуляра съгласно чл.34, ал.3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства Съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретния отказ и да организира адекватно защитата си.

Съдът намира, че административният орган не е обосновал (не е изложил точни и ясни мотиви) защо приема, че са налице предпоставките по чл.10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ. Съгласно тези разпоредби, административният орган отказва издаването на дългосрочна виза, когато чужденецът не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит; както и когато има данни, че целта на влизането му е да се

използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

След анализ на приложените към заявлението за издаване на виза доказателства е дължим извод, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, които да са относими към правните основания, послужили за постановяване на оспорения отказ, с което е нарушена императивната норма на чл.59, ал.2, т.4 АПК. Не е извършен фактически и правен анализ на представените от заявителя документи и липсва каквато и да е логическа обосновка на направените правни изводи, базирана на конкретни фактически данни.

Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ. Цитираните законови норми на чл.10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ са общо и бланкетно формулирани. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл.34, ал.1 НУРИВОВР, в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа. При наличие на постановено решение за събиране на семейството, отказът за издаване на виза е в противоречие с правото на личен и семеен живот в нарушение на чл.8 ЕКПЧ. От административния орган не са наведени и по делото не се установяват основания по чл.8, § 2 ЕКПЧ за държавна намеса в това право.

Съгласно чл.8, ал.5 ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет (чл.20, ал.1, т.2 от НУРИВОВР). Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо е да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно баща, майка и малолетните и непълнолетни деца (Съображение 9). Разпоредбите на Съображение 14 и чл.5, §4 от Директива 2003/86/ЕО изискват решението за отказ на заявлението да бъде надлежно мотивирано. Съюзният акт предвижда, че държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве (чл.6, §1). В конкретния случай административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред и сигурност, а наведените такива от националното законодателство (чл.10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ) са недоказани и необосновани (чл.170, ал.1 АПК). Изложеното определя материалната незаконосъобразност на оспорения отказ по смисъла на чл.146, т.4 от АПК.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно становището на ДАНС, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл.6 АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанието за отмяната на акта като издаден в несъответствие с

целта на закона съгласно чл.146, т.5 АПК. Съгласно чл.2, б."г" от Директива 2003/86/ЕО събиране на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице.

По изложените съображения Съдът намира, че оспореният отказ следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване "D". При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящето решение и при липса на други законови пречки да издаде искания административен акт.

При този изход на спора в тежест на ответника следва да се възложат претендираните от жалбоподателката разноски, представляващи внесена държавна такса в размер на 10 лв. и хонорар за един адвокат в размер на 1 000 лв., заплатен съгласно представен договор за правна защита и съдействие и анекс към него.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд-София град

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ на виза, издаден от Консулско длъжностно лице – Втори секретар, консул при Генералното консулство на Република Б. в И., Т., по заявление № IST250003583V/07.02.2025 г., подадено от Н. М. А., гражданка на С., [дата на раждане]

ВРЪЩА преписката на Консулско длъжностно лице – Втори секретар, консул при Генералното консулство на Република Б. в И., Т., за произнасяне по заявление № IST250003583V/07.02.2025 г., подадено от Н. М. А., гражданка на С., [дата на раждане], при съобразяване тълкуването на закона, дадено в мотивите на настоящето решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Н. М. А., гражданка на С., [дата на раждане], разноски по делото в размер на 516,40 € /петстотин и шестнадесет евро и 40 евро цента/, равняващи се на 1 010 лв. /хиляда и десет лева/.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ